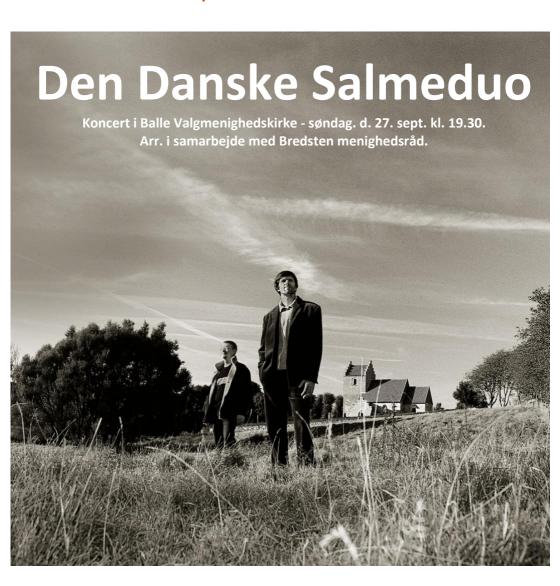
BALLE VALGMENIGHED

September - november 2015

Præstetanker - Høstgudstjeneste - Referat af Grundlovsfest - Kirkehøjskole for de 5 østjyske valgmenigheder - Konfirmandindskrivning - Koncert med Den danske Salmeduo - Foredrag: "Soldat for Danmark" - Alle Helgen - Læsekreds.

TROENS ARVEGODS

Som lutherske kristne i almindelighed, og måske som grundtvigsksindede i særdeleshed, så vægrer vi os lidt, når det kommer til at sige højt eller vise tydeligt, hvad vi tror på og hvordan vi gør det. Som grundtvigske vægter vi den enkeltes frihed højt, og det kan føles sært for os at sætte ord på vores tro og på vores trospraksis. Men det er vigtigt, at Guds frø sås af nogens hænder i den verden, vi lever i. Troen og evangeliet skal gentages for vores børn og for næste generation i det hele taget, og vi

skal hjælpe dem til at lære evangeliet, kirken og gudstjenesten at kende. For sådan noget kommer ikke af sig selv. Ordet skal sås på ny, så det kan vokse i nye sind og blive bærende for andre mennesker end os selv. Ordet skal rækkes videre. Derfor spiller vi som menighed en rolle i kristendommens historie. Det betyder noget, at vi er her.

Vi driver ikke menighed for at vinde markedsandele – vi driver menighed, fordi det betyder noget for os. Fordi vi tror, der er en sandhed gemt i fortællingen om tømrersønnen fra Nazareth, der har vist os, hvem Gud er. Fordi vi tror, at menneskelivet leves bedst der, hvor det folkelige og det kristelige går hånd i hånd. Fordi vi tror, at det er godt at være en del af fællesskabet i en menighed. Fordi vi tror, at Grundtvig har fat i noget helt essentielt, når han i sine salmer og sange kan digte om både Thor og Freja, David og Goliat, Maria, Josef og Jesus så vi fornemmer, at alt dette er noget, vi er en del af. Vi er en del af noget stort og stærkt; noget, der er som et træ, hvis dybe rødder rækker langt ned i den fædrene jord, og hvis grene strækker sig mod himlen. Ordet, gudstjenesten, salmerne, det at være en del af en god og stærk menighed, alt det skal gives videre fra slægt til slægt. Det er vores ansvar.

-MLM

<u>HØSTGUDSTJENESTE</u>

søndag d. 4. oktober kl. 10.00

Konfirmanderne har om morgenen pyntet kirken med frugt og blomster fra haven, så den er fin til høstgudstjenesten.

Grundlovsfest i Balle, fredag den 5. juni kl. 14.00

Foto: Maibritt Iversen

Det lykkedes os at samle en del af de kvinder, der var med til at markere 75-årsdagen. Fra venstre: Else Pedersen, Dagny Jakobsen, Ingelise Kristensen, Inger Olesen, Inger Bak, Louise Christensen, Kirsten Johnsen, Gertrud Johnsen, Anne Marie Johnsen, Randi Kristiansen.

Grundlovsdag 2015 var noget særligt, for i år kunne vi samtidig fejre 100 året for, at kvinder fik valgret. Det blev fejret med maner af Balle Forsamlingshus, Bredsten i Udvikling og Balle Valgmenighed i fællesskab.

Dagen begyndte i det telt, der var rejst på marken ved siden af Danmarks første kvindelige husmand Dagmar Kristensens hus i og nær den mindesten, hun rejste for at hylde kvinders valgret. Formand for Balle Valgmenighed, Else Pedersen bød velkommen til de fremmødte, som fyldte teltet til sidste plads. Efter en fællessang og musikalsk underholdning ved Jette Vinther og Arne Clement fra Fredericia, fortalte en slægtning af Dagmar Kristensen, Jens Erik Svane om hendes liv krydret med hans egne minder om hende og med familieanekdoter. Det var fornøjeligt at lytte til. *Dagmar husmand* var i sandhed en bemærkelsesværdig kvinde.

Efter kaffen gik man udenfor. Børnene blev underholdt med musik og sang, nogle spillede fodbold, mens de voksne gik ned til mindestenen. Nogle mindedes, da de var med til en spontan fejring på 75 års dagen for, at stenen var rejst. En del af dem ses på billedet ovenfor. Senere holdt byrådsmedlem Gitte Frederiksen en grundlovstale, hvori hun så tilbage på sin

egen familie og trak tråde fra sine bedsteforældres tid og op til nutiden.

Karen Klint, som var blevet forsinket på grund af det forestående valg, holdt en grundlovstale, hvor hun bl.a. fortalte om sin barndom på et husmandssted, som hun havde medbragt et billede af. Hun understregede vigtigheden af, at vi i de små lokale samfund tager os af hinanden og gør noget for fællesskabet.

Det blev en meget fin dag, som sluttede med, at man spiste sammen. Salater blev stillet frem, folk grillede deres medbragte kød og hyggede sig med hinanden i denne lyse, lune sommeraften.

I 100-året for kvinders valgret kunne Grundlovsdag ikke være fejret på bedre måde i Balle-Bredsten, end den blev det den dag i lyset af mindet om den gæve kvinde Dagmar Kristensen, Danmarks første kvindelige husmand.

-Doris Tiedemann

KIRKEHØJSKOLE FOR DE FEM ØSTJYSKE VALGMENIGHEDER

Lørdag d. 31. oktober 2015 kl. 9.00-15.15 i Norddjurslands Valgmenighed

Når fællesskab bryder grænser - kvinder på kanten af samfundet, danskere på kanten af Danmark

- kvinder på kanten af samfundet, danskere på kanten af Danmark

I år sætter vi fokus på de kampe, mennesker i fællesskab tager for deres eksistens og for at høre med – i såvel det folkelige, det nationale som det alment menneskelige.

- 9.00 Kaffe, rundstykker og morgensang
- 9.30 Foredrag ved Benedicte Hammer Præstholm: Kirken og kvindernes valgret 11.00 Kort pause
- 11.10 Foredrag ved Viggo Mortensen: Hvordan skaber man en folkelig bevægelse? Erfaringer fra arbejdet med bevægelsen "Oprør fra Udkanten"
- 12.30 Sang og frokost
- 13.15 Foredrag ved Inge Adriansen: Ikke kun "Kinder, Kirche, Küche" sønderjyske kvinder 1864-1920
- 14.35 Sang, kaffebord, meddelelser og afslutning
- 15.15 Farvel og tak for i dag

Ved hvert foredrag er der sat god tid af til at synge nogle sange undervejs samt til fælles drøftelse.

Ph.d., lektor ved pastoralseminariet i Aarhus Benedicte Hammer Præstholm skriver om sit foredrag:

Vi fejrer i år 100-års jubilæet for kvindernes valgret, der for alvor gjorde kvinderne til danske medborgere.

I foredraget skal vi møde nogle af de stærke kvinder, som ud fra deres kirkelige ståsteder arbejdede for denne store og vigtige forandring af det danske samfund.

Professor emeritus, dr. theol. Viggo Mortensen, Ærø, skriver om sit foredrag: Den overordnede samfundsudvikling fører til en skævvridning af Danmark.

Resultaterne konfronteres vi med dagligt:

- Forstoppelse i storbyerne og de deraf følgende trafikale og sociale problemer.
- Tømning af landet for meningsfuld aktivitet og de deraf følgende problemer med fraflytning og sociale problemer.

Som svar på globaliseringen udvikles en konkurrencestat i hvis navn der træffes (eller ikke træffes) beslutninger, der fører os i den nævnte retning.

Men der ulmer et oprør - et oprør fra udkanten. Det var ved seneste valg med til at omforme det politiske landskab og sætte en ny dagsorden: Dels skal de herskende

ubalancer påvises; dels skal der fortælles nogle andre historier om udkanten, der viser, at det er mulighedernes land og frihedens sted.

Ph.d., adjungeret professor, fhv. museumsinspektør Inge Adriansen skriver om sit foredrag:

I den periode, hvor Sønderjylland var under tysk styre, havde kvinderne ingen valgret, ligesom det var tilfældet i Danmark og de fleste europæiske lande. Det tyske kejserrige var et meget patriarkalsk samfund, hvor kvinderne ikke havde rådighed over egen formue eller ret til at være medlem af foreninger. For de ugifte kvinder var der dog nogle få uddannelser, men hvis de blev gift, var de henvist til at koncentrere om de tre hovedopgaver "Kinder, Küche, Kirche" (børn, køkken, kirke).

Alligevel formåede en række stærke kvinder at udføre betydningsfulde samfundsmæssige opgaver.

Adresse: Søndermarksvej 43, Vivild, 8961 Allingåbro. Tilmelding senest d. 27. oktober til egen præst. Betaling: 250 kr., som betales ved ankomst.

KONFIRMANDINDSKRIVNING - søndag d. 13. sept. kl. 10.00

Årets konfirmander og deres forældre er indbudt til søndagens gudstjeneste. Efter gudstjenesten er der kaffe, saft og en lille forfriskning, hvor alle er velkomne. Her kan de konfirmander og forældre, der endnu ikke kender så meget til Balle Valgmenighed, møde menigheden – og omvendt. Herefter er der et lille møde i kirken for konfirmanderne og deres forældre, hvor jeg og nogle fra bestyrelsen vil fortælle om konfirmationsforberedelsen og om valgmenigheden.

-N/IN/I

ALLE HELGENS-GUDSTJENESTE

Søndag d. 1. november kl. 16.00 fejrer vi Allehelgensgudstjeneste i Balle Valgmenighedskirke. Vi mindes de kære, vi har mistet, hvad enten det er for nylig eller længere tid siden. Navnene på dem, der er blevet begravet eller bisat fra Balle Valgmenighedskirke det seneste år, læses op under gudstjenesten.

-MLM

DEN DANSKE SALMEDUO

27. sept. kl. 19.30 - Entré kr. 40.

Christian Vuust, saxofon og klarinet Hans Esbjerg, klaver

Duoen har siden 1996 givet over 250 koncerter i kirker og på spillesteder i Danmark og Tyskland. En koncert med Den Danske Salmeduo er en medrivende rejse gennem 800 års kirkemusik. Duoen laver stemningsfulde nyfortolkninger af danske salmer, i et frugtbart møde mellem den nordiske

folketones enkelhed, den klassiske musiktraditions nænsomhed og den amerikanske jazztraditions legende improvisationer.

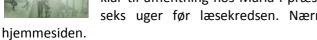
LÆSEKREDS i præstegården

torsdag d. 10. sept. og mandag d. 23. nov. kl. 19.30.

<u>10. september</u> mødes vi om Ken Folletts *På kanten af evigheden.* Til d. 23. november skal vi læse Dea Trier Mørchs *Vinterbørn,*

der efterhånden har opnået klassikerstatus.

Vi låner et samlet sæt fra biblioteket, som ligger klar til afhentning hos Maria i præstegården cirka seks uger før læsekredsen. Nærmere info på

Husk kop og brød til kaffen. Maria står for kaffe, the og portvin.

-MLM

"SOLDAT FOR DANMARK" - Foredrag ved Morten Fejrskov Hansen

Tirsdag d. 6. oktober kl. 19.30 i forsamlingshuset. Entré inkl. kaffe: 80 kr.

"Soldat for Danmark" er baseret på førstehåndsberetninger fra Morten Hansen, der har været udsendt to gange til Helmandprovinsen i det uroplagede sydlige Afghanistan. Der bliver fortalt levende og vist billeder og video om, hvordan man forholder sig til en hverdag i en krigszone.

Morten fortæller om at tage umulige beslutninger i krigens gråzoner og om at miste kammerater til en usynlig fjende. Om afsavnet til hjemmet og kampene mod Taliban. Og om hans eget møde med en vejsidebombe.

-MLM

GUDSTJENESTELISTE

30	aug	10.30	13. s. e. trinitatis	MLM	Sensommermøde
6	sep	10.00	14. s. e. trinitatis	DT	
13	sep	10.00	15. s. e. trinitatis	MLM	Konfirmandindskrivning
20	sep	10.00	16. s. e. trinitatis	MLM	
27	sep		17. s. e. trinitatis	ingen	NB Koncert kl. 19.30
4	okt	10.00	18. s. e. trinitatis	MLM	Høstgudstjeneste - se omtale
11	okt		19. s. e. trinitatis	ingen	
18	okt	10.00	20. s. e. trinitatis	DT	
25	okt	10.00*	21. s. e. trinitatis	MLM	
1	nov	16.00	Alle helgens dag	MLM	
8	nov		23. s. e. trinitatis	ingen	
11	nov	17.00		MLM	Fyraftenssang
15	nov	10.00	24. s. e. trinitatis	DT	
22	nov	10.00	Si. sø. i kirkeåret	MLM	
29	nov	10.00	1. sø. i advent	MLM	
6	dec	10.00	2. sø. i advent	DT	
13	dec	?	3. sø. i advent	MLM	l samarbejde med Friskolen.
					Tidspunkt annonceres i næste blad.
?					Gudstj. for Børnehaven
?					Gudstj. for Friskolen
20	dec		4. sø. i advent	ingen	
24	dec	15.00	Juleaften	MLM	
25	dec	10.00	Juledag	MLM	
26	dec		2. juledag	ingen	
27	dec		Julesøndag	ingen	
1	jan	16.00	Nytårsdag	MLM	

MLM = Maria Louise Møller. NB ferie i uge 42 (12-18/10). DT = Doris Tiedemann.

Evt. ændringer annonceres på hjemmesiden <u>www.balle-valgmenighed.dk</u>

AKTIVITETER

- To. d. 10. sept. kl. 19.30: Læsekreds (Follett: På kanten af evigheden).
- Sø. d. 13. sept. kl. 10.00: Gudstjeneste med indskrivning af konfirmander.
- Sø. d. 27. sept. kl. 19.30: Koncert i Balle Valgmenighedskirke med Den Danske Salmeduo.

Entré: 40 kr. Arr. i samarbejde med Bredsten menighedsråd. Se omtale.

Ti. d. 6. okt. kl. 19.30: Foredrag Soldat for Danmark. I forsamlingshuset. Entré. Se omtale.

Lø. d. 31. okt. kl. 9.00-15.15: Kirkehøjskole i Vivild. Se omtale.

On. 11. nov. kl. 17.00: Fyraftenssang

Ma. 23. nov. kl. 19.30: Læsekreds (Dea Trier Mørch: Vinterbørn).

^{*}NB Sommertid slut

NYT fra BESTYRELSEN

Efter en deilig sommer, hvor der har været tid til familie og venner og ikke så mange aktiviteter i Balle Valgmenighed, kan vi nu se frem til flere gudstjenester samt andre aktiviteter.

Tak til Doris Tiedemann for dine gudstjenester i sommerferietiden.

Vi velkommen siger snart til nyt konfirmandhold og deres forældre. Vi håber, de vil befinde sig godt i vores selskab. Vi har alle et ansvar for at hjælpe og informere nye, der kommer til vores kirke. Der er så meget, vi tager for givet, men der kan sagtens være noget, som nye vil være usikre over for, eksempelvis, hvor de må sidde, hvornår de skal rejse sig, og hvem de skal hilse på. Bestyrelsen er til stede ved indskrivningen, hvor vi fortæller om valgmenigheden og de traditioner, vi har.

Lige før sommerferien fik vi et dejligt brev fra Balle Sparekasse. Vi får 200.000 kr. til belysning i kirken. Det er en meget velkommen gave, idet vi står over for at skulle gøre noget i forhold til det dårlige lys i kirken, ligesom der er gamle stofledninger, der skal skiftes. Nu får vi en plan, der beskriver lysbehovet, og foreslår lysekroner, der egner sig til en kirke som vores. I forhold til det nye alterbillede er det også af største betydning, at lyset er i orden.

-Else Sandahl Pedersen

Siden sidst

Dåb d. 28. juni 2015:

Sigrid Svane Friberg (16.03.2015)

Bisættelse d. 12. juni 2015:

Kristen Justesen (28.07.1926 - 05.06.2015)

Bisættelse d. 23. juni 2015:

Peder Pedersen Kristensen (02.12.1931 - 16.06.2015)

Begravelse d. 14. august 2015:

Kristen Johnsen (23.12.1929 - 07.08.2015)

BALLE VALGMENIGHEDSKIRKE

Ballevej 41, Balle, 7182 Bredsten www.balle-valgmenighed.dk

VALGMENIGHEDSPRÆST

Maria Louise Odgaard Møller Ballevej 41, 7182 Bredsten. Tlf. 7588 1050 / 6170 4696 maria.l.o.moeller@gmail.com Ønskes besøg af præsten, er man velkommen til at ringe eller skrive en mail for at træffe en aftale.

NB ferie i uge 42 (12-18/10)

BESTYRELSEN

Else Sandahl Pedersen, formand. Sødovervej 50, 7182 Bredsten Tlf. 7588 1024 / 6154 7124 Else.Sandahl.Pedersen@skolekom.dk Kirstine Christensen, næstformand.

Nederbyvej 7, 7182 Bredsten. Tlf. 7588 1120. Nederbyvej7@gmail.com

Ingvardt H. Johansen, kasserer.

St. Blichers Vej 105, 7182 Bredsten. Tlf. 4015 2202. Steens-gaard@mail.tele.dk

Anne Kirstine Vestergaard Iversen Lildfrostvei 3, 7182 Bredsten.

Tlf. 2613 5352. aiv@bll.dk

Helga Johansen

Kærbøllingvej 11, 7182 Bredsten Tlf. 7588 1070. heogpo@gmail.com

Henrik Mikkelsen Kirkegade 21, 7182 Bredsten. Tlf. 7533 5391

birgitsvanem@gmail.com

Henriette Houmann Lund. Elmevej 11, 7182 Bredsten, Tlf. 2253 3255 henriette.houmann@skolekom.dk

ORGANIST

Karin Jürgensen

Tlf. 2081 2110. karpauj@gmail.com

GRAVER

Henrik Fogh Jensen

Nederbyvej 3 B, 7182 Bredsten Tlf. 5043 0747. sushen@sol.dk

KIRKEBLADSUDVALG

Maria L. O. Møller – ansvarshavende. Doris Tiedemann, Tlf. 6178 2313

d.tiedemann@mail.dk

Karin Jürgensen

Tlf. 2081 2110. karpauj@gmail.com